

1990-imiilli Kalaallit Nunaata uuliamik pisariaqartitsinera annikilliarporpoq

Taamaattorli 1990-imut sanilliullugu uuliamik atuisarnerput 3 pct.-imik qaffariaateqarpoq. Peqatigitillugu Kalaallit Nunaata innuttaasumut ataatsimut naatsorsorlugu CO₂-mik silaannarmut aniatitsinera Norgemut, Sverigemut Danmarkimullu sanilliullugu annertuneruvoq. Tamanna siunissamut Kalaallit Nunaannut annertuumik piumasaqaateqartitsilerpoq

*1990-imut sanilliullugu
uuliamik pisariaqartitsineq
9 pct.-imik annikilliarporpoq*

Kalaallit Nunaata tamakkiisumik uuliamik pisariaqartitsinera 1990-imiit 100 pct.-ingajanniit 1999-imi 91 pct.-inut annikilliarporpoq. Tamannaavoq malunnaatilimmik naatsorsuusiortalersimaneranik, pingaartumik erngup nukinganik innaallagissiorfinniit, aammali nukissiornermi aalisakkat orsuinik eqqakkanillu ikullaasalerup ilanngunneqarsimaneranik.

Tamanna naqitami **“1999-imi nukissiuutinik atuineq”**-imi atuarneqarsinnaavoq, Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani www.statgreen.gl-imi tamanut saqqummiunneqaqqammersumi.

*Kalaallit Nunaata
nukissatigut atuinerata
kisitsisigut
naatsorsorneqarnera
siulleq*

“1999-imi nukissiuutinik atuineq”-ip siunertaraa Kalaallit Nunaata nukissatigut atuinera pillugu kisitsisitigut naatsorsuusiortarneqartarnerani sukumiinerusumik atavarnerusumillu suliaqartalernissaq. Taamaalluni 1999-imi nukissatigut atuineq pillugu kisitsisitigut naatsorsuusiortarnerit tassatuaapput Kalaallit Nunaanni nukissiuuteqarnermut tamarmut atuutsillugit suliat. Taamaaliornikkut nukissatigut atuineq pillugu naatsorsuusiortarnerit nukissiuuteqarnermi ineriartornerup nalilersorneqartarnissaanut taqamoriarneqartarnissaanullu pitsanngoriaatissatut sakkussaalissapput, tamannalu nukissiuuteqarneq pillugu pilersaarusiortarnermut tunngatillugu kiisalu siunissami nukissiuutit pillugit ingerlatsinissani aalajangiinissanut, taakkua taamaattunik suliaqartuugaluarpata, aningaasaqarnikkut ilisimasaliugaluarpata naalakkersuineramik suliaqartuugaluarpataluunniit pingaaruteqartussaapput.

Nukissatigut atuineq pillugu naatsorsuutit Miljøstyrelsenimit DANCEA (Danish Cooperation for Environment in the Arctic) aqutagalugu Miljøstyrelsen, Attaveqaqatigiinnermut, Avatangiisinut Ineqarnermullu Pisortaqarfik Naatsorsueqqissaartarfillu suleqatigalugit aningaasalersorneqarput.

<i>Nukissiuutit ataavartut annertunerusumik atorneqarnissaat</i>	Nukissiuutininik atuineq tamaat eqqarsaatigalugu erngup nukinganik atuineq 1990-imi 1pct. ataasimasimariarlugu 1999-imi 7 pct.-inut qaffariarpoq, piffissamilu tamatamani aalisakkat orsuinik ikuallaanikkut nukissiuuteqarneq suunngeriarluni 2 pct.-it missaannut qaffariarluni, nukissiuutillu ataavartut allat 1 pct. ataasimasimallugu.
<i>1990-imiilli nukissiuutininik atuisimaneq 3 pct.-inik qaffariarpoq</i>	1999-imi Kalaallit Nunaata nukissiuutininik atuinera 8.700 Tera Jouleuvoq (TJ), tamannalu 1990-imut sanilliullugu 3 pct.-it missaannik qaffariaataalluni, taamanikkut nukissiuutininik atuisimaneq tamakkerluni 8.500 Tera Jouleusimammat.
<i>CO₂-mik silaannarmut aniatitsineq 1990-imiit 1999-imut 6 pct.-inik annikilleriarpoq</i>	Naak Kalaallit Nunaata 1990-imiit 1999-imut nukissiuutininik atuisimanermini 6 pct.-inik annikillisitsigaluarluni CO ₂ -mik silaannarmut aniatitsinerminik annikillisitsisimagaluarluni, CO ₂ -mik aniatitsinerminik annikillisitsinissaminut Kalaallit Nunaat unaminartorsiorlussaavoq. CO ₂ -mimmi aniatitsineq 1994-imiilli annertusiartorsimavoq, uuliamimmi atuisarneq ukiut tamaasa 1 pct.-ip missaannik qaffattarsimammat. Peqatigitillugu nukissiuutininik ataavartuninik atuisarneq uuliamik tunisassianit atuinnermit annikinnerusumik qaffariarsimalluni.
	Danmarkip Kyotomi isumaqatigiissut 1998-imi atuutilersippaa. Siunertaavoq silaannarmut gassinik ulorianaateqartuninik aniatitsinerminik annikillisitsinissaq nunarsuarmi kiatsikkiartuinnartumi silaannaap pissusaanik ajunaarnersuaqarnissaa pinngitsoortinniarlugu. Namminersornerullutik Oqartussat isumaqatigiissut 2002-mi atuutilersippaat taamaalillutik 1990-imut sanilliullugu 2008 nallertinnagu CO ₂ -mik silaannarmut aniatitsisarnissaminik minnerpaamik 8 pct.-inik annikillisitsinissaminut pisussaaffeqalerlutik.
<i>Siunissami Kalaallit Nunaannut piumasaqaatit annertuut</i>	Ukiunili makkunanerpiaq gasuulianik, benzinamik petroleumillu atuisarneq annertusiartorpoq – taamaalillunilu tunisassianit taakkunannga CO ₂ -mik aniatitsineq.
	1990-imiilli benzinamiit CO ₂ -mik aniatitsisarneq 37 pct.-inik qaffariarsimavoq, petroliuniit timmisartullu orsussaanniit aniatitsisarneq 63 pct.-inik qaffassimalluni. Paarlattuanilli gasuulianiit CO ₂ -mik aniatitsineq Nuup eqqaani Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni erngup nukinganik innaallagissiorfiup oktober 1993-imi atuutilersinnerqarmat annikilleriangaatsiarsimalluni. Gasuulianik, benzinamik petroleumillu atuisarnerup annertusiartornera Kalaallit Nunaata siunissami CO ₂ -mik silaannarmut aniatitsisarnissaata annikillisinnissaanut pingaaruteqarpoq.
	Kalaallit Nunaata Kyotomi isumaqatigiissummut pisussaaffini naammassissaguniuk, siunissami uuliamik atuisarnitta annertoqataanik CO ₂ -mik silaannarmut aniatitsisarneput annikillisissavarput – maannakkorpiaq annertusiartortoq. Peqatigitillugulu 2008 nallertinnagu 1999-imi CO ₂ -mik silaannarmut aniatitsisarnitta annertoqataanik 2 pct.-inik annikillisitsissaagut.
	Nukissiuutininik ataavartuninik atusarnerput 1990-imi taamaattoqanngeriarluta 1999-imi 9 pct.-inut qaffassimanera eqqarsaatigissagaanni, CO ₂ -mik silaannarmut aniatitsisarneput ataatsimut isigalugu annikilleriarsimavoq. Taamaattorli Kalaallit Nunaata nukissiuutininik tunisassiorneraniit CO ₂ -mik silaannarmut aniatitsisarnera Canadamiit, Norgemut, Sverigemut Danmarkimiillu annertuneruvoq, naak inummut ataatsimut naatsorsorlugu nukissamik atuisarnerput annikitsunnguugaluartoq. Taamaalilluni Kalaallit Nunaata CO ₂ -mik silaannarmut aniatitsisarnera innuttaasumut ataatsimut naatsorsorlugu Norgemut, Sverigemut Danmarkimullu naleqqiullugu annertunersarpoq, Canadamiilli annikinnerusarluni.

... pdf-filitut **"1999-imi nukissiuutinik atuineq"** pdf-filitut Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani www.statgreen.gl-imi pissarsiarineqarsinnaavoq.

*e-mailikkut
allagarsisinneqartalerit* Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani kisitsisitigut paasissutissanik nutaanik tamanut saqqummiunneqartartunik siunissami paasissutissinneqartalerumaguit, qarasaasiakkut nutaarsiassanik pissarsisalernissannut ilanngunneqarsinnaavutit: www.statgreen.gl toqqaruk. Naqittakkami saamiatungaaniittumi „nyhedsbrev“ toqqaruk ilanngunneqarlutillu. Taamaalillutik siunissami kisitsisitigut paasissutissanik nutaanik tamanut saqqummersitsigaangatta e-mailikkut allagarsisinneqartalissaatit.

Paasissutissat sukumiinerusut pissarsiarineqarsinnaapput tusagassiortumut Thorkild Knudsenimut e-mail-imut thkn@gh.gl imaluunniit telefonimut 34 55 85-imut (toqqaannartoq) saaffiginninnikkut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Thorkild Knudsen
Paasissutissiisartog